Пізнаємо природу

Сьогодні 25.04.2025

*Уро*κ №76

Дата: 01.05.2025

Клас: 6-А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 76

Вчитель: Капуста В.М.

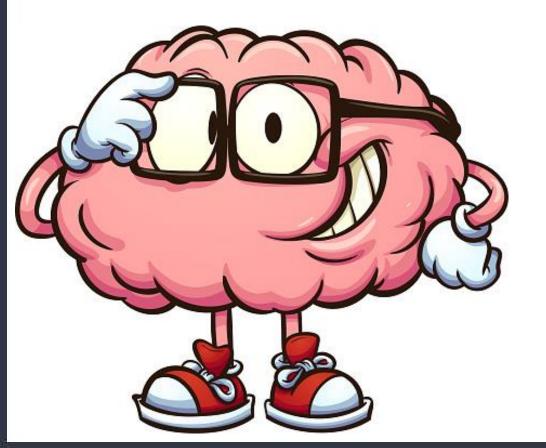
Які взаємозв'язки організмів у ґрунті. Повторення. Що таке середовище існування. Водне середовище.

Мета уроку:

- дати учням розуміння важливості ґрунту як живильного середовища для рослин та інших організмів;
- розширити знання про різноманітність організмів, які проживають у ґрунті, включаючи мікроорганізми (бактерії, гриби), дрібні безхребетні (хробаки, мурахи, равлики) та кореневі системи рослин, розглянути взаємодії між цими організмами у ґрунті, таких як симбіоз між бактеріями та рослинами для фіксації азоту, розкладання органічних решток відмерлих рослин та тварин, обмін речовин між мікроорганізмами;
- розкрити важливість взаємозв'язків для здоров'я ґрунту та плодючості ґрунтового шару;
- аналізувати вплив людської діяльності на екосистему ґрунту та її стійкість до зовнішніх факторів, таких як забруднення, ерозія та втрата біорізноманіття.

Люблю я свій розум, Увагу та пам'ять. Працює мій мозок. I вчусь я старанно. Сприймаю все нове I мислю логічно. Учителя слово Здійсню практично.

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

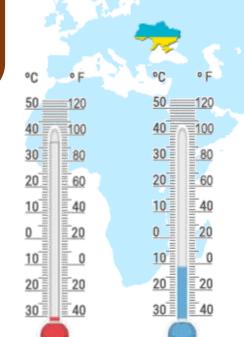

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Перевірка домашнього завдання

Як людина використове луки у своїй діяльності? 2. Які взаємозв'язки організмів характерні для луків? 3. Які умови потрібні для вирощування городніх культур?

Повторення

Для мешканців Світового океану важливі світло, повітря, їжа та вода. Вода поглинає велику кількість тепла, утримує його й повільно віддає в навколишній простір. Тому у водному середовищі немає великих перепадів температур. Вода має меншу прозорість, ніж повітря, зате у воді краще чути, адже швидкість звуку у воді значно більша. У воді добре поширюються звукові коливання.

Підручник. Сторінка

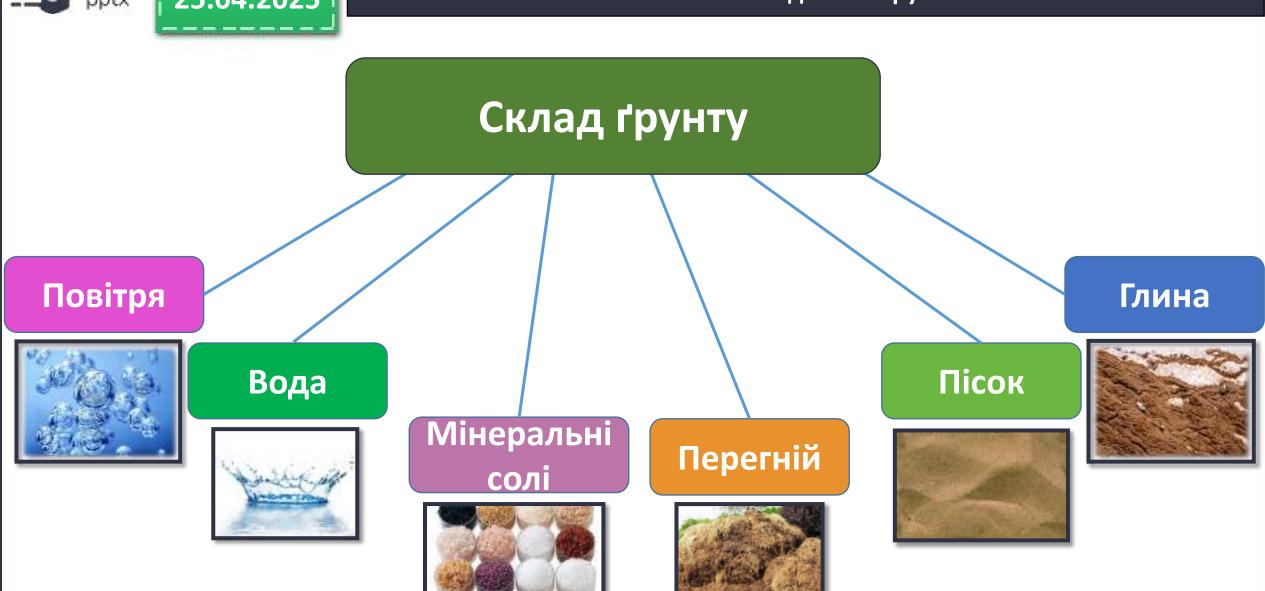
Повторення

Умови існування змінюються і з широтою. У теплих екваторіальних і тропічних водах на невеликих глибинах живе багато теплолюбних організмів (коралів, молюсків, морських зірок, раків, риб, морських черепах). В арктичних та антарктичних водах дуже добра циркуляція води, багато кисню. Різноманітність холодолюбних організмів незначна, проте кількість їх велика. Підручник.

Із чого складається ґрунт?

За світлинами розкажи, яке значення має ґрунт для рослин, тварин і людини

За світлинами розкажи, яке значення має ґрунт для рослин, тварин і людини

Слово вчителя

На відміну від наземноповітряного середовища, у ґрунтовому майже немає світла й мало кисню. Натомість більше вологи, і менші коливання температури в різні пори року.

Запам'ятай

Грунт — найбільший фільтр води на Землі. Частинки ґрунту затримують шкідливі речовини, а мікроорганізми, що мешкають у ґрунті, розкладають речовини, які забруднюють воду.

Розглянь мешканців ґрунтового середовища

Підручник. Сторінка

213

Розглянь мешканців ґрунтового середовища

_{Підручник.}
Сторінка

170

Поміркуй

Розкажи за малюнком про значення ґрунту для організмів.

Підручник. Сторінка 213

Хто мешкає у ґрунті? Звідки рослини отримують поживні речовини?

Кріт та вовчок риють ходи передніми кінцівками, які мають форму лопаток й оснащені міцними кігтями

Робота в підручнику

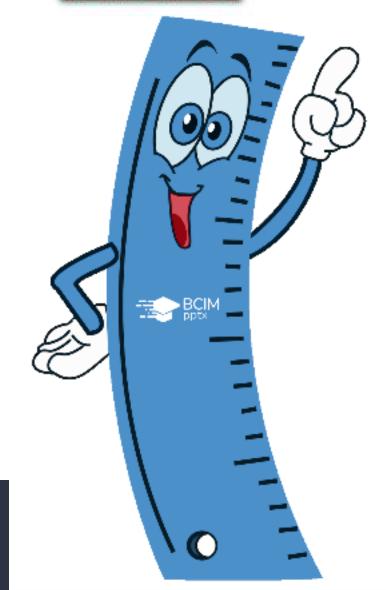
підручник. **Сторінка**

213

Прочитай про значення ґрунтових організмів у природі.

Довідничок

Грунтові угруповання— це сукупність мешканців ґрунтового середовища, між якими існують тісні різноманітні зв'язки.

підручник. Сторінка

Слово вчителя

У харчовій мережі розрізняють два види ланцюгів живлення: виїдання та розкладання.

Розгляньте та поясніть схему

підручник. Сторінка **214**

Просторові зв'язки

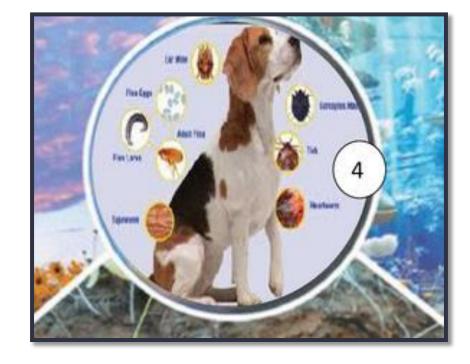
підручник. Сторінка **214**

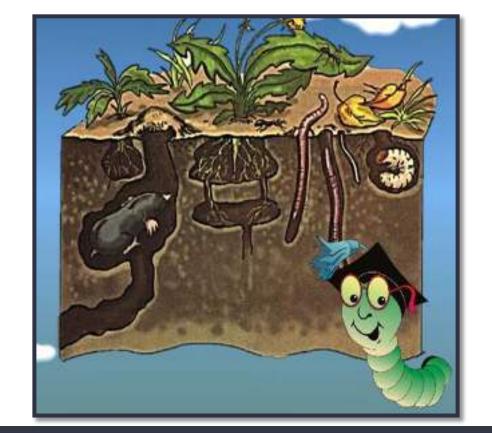
Зв'язки поселення

підручник. Сторінка **215** Наприклад, ґрунтові віруси від однієї рослини до іншої потрапляють за допомогою круглих червів, спори грибів транспортуються слимаками.

Підручник. Сторінка

Цікавинка

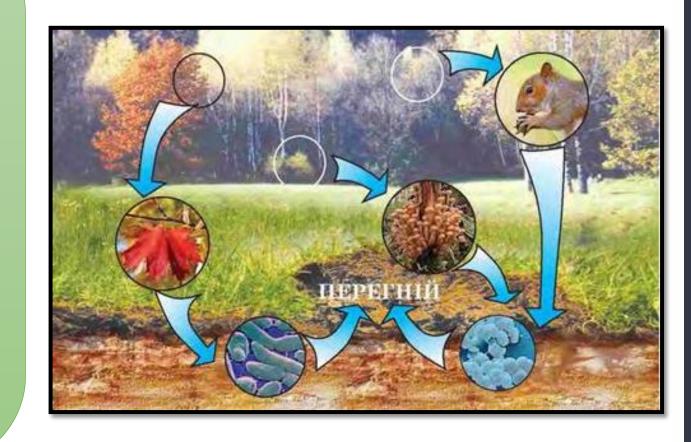
Знайомся: бурозубка звичайна (або землерийка, чи мідиця) — маленьке звірятко (менше від домової миші) з витягнутим рухливим носиком і щільним темно-коричневим хутром. Бурозубка — нічна комахоїдна тварина із чудовим апетитом, яка вдень неохоче залишає своє підземне приміщення. Рухи бурозубки моторні та спритні: вона бігає по землі, стрибає досить далеко, може лазити по деревах, уміє непогано плавати. Голос її різкий, тоненький, майже свистячий. Термін життя бурозубки звичайної всього 15 місяців.

Довідничок

Гумус утворюється внаслідок гниття опалого листя, решток рослин і тварин.

У перегної містяться різні поживні речовини, необхідні рослинам для росту та розвитку.

215

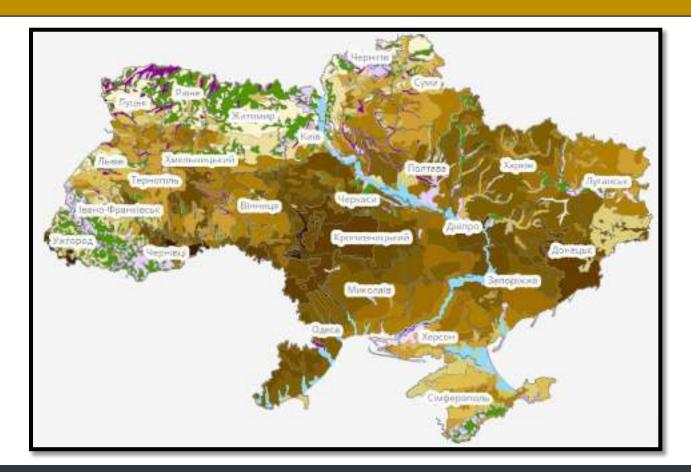

Фізкультхвилинка

Група вчених зі США виявила, що найродючіші землі в штаті Айова (США) та в Україні.

Запам'ятай

Якщо зв'язки між ґрунтовими мешканцями порушуються, наприклад, під час глибокого перекопування чи внесення отрутохімікатів, перегній не утворюється і ґрунти втрачають родючість. На їх відновлення потрібні десятки років.

Підручник. Сторінка **Э1 Б**

Цікавинка

У єгипетській міфології шанували священного скарабея. Цей жук робить із гною кульки, котрі закопує в ґрунт. Матусі-скарабеї риють виводкові камери й забезпечують малюків «м'ячиками» з гною. У кожній країні жуківгнойовиків називають по-різному, та проблеми в жуків однакові: залишити потомство й ситно його нагодувати. А для довкілля від цього неоціненна користь жуки прибирають купи гною та підживлюють ґрунт. Читай пізнавальний матеріал про заслужених прибиральників.

Що таке ґрунт та які його складники?

Наведи приклади ґрунтових організмів, які беруть участь у здійсненні функцій ґрунтів

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта <u>valentinakapusta55@gmail.com</u>

Підручник § 47, ст. 213-216, опрацювати; скласти конспект; запитання ст. 216 (усно).

Рефлексія «Настрій уроку»

Обери настрій уроку

Я - суперзірка